
Martin Mikeš založil občanské sdružení, aby zachránil lesy v Kamerunu

Martin Mikeš studuje 1. ročník navazujícího magisterského studia na katedře ekologie Přírodovědecké fakulty UK. Zkušenosti a zážitky z Kamerunu, kde bádá na své bakalářské práci, ho přivedly k založení sdružení Kedjom-Keku. Jeho prostřednictvím by chtěl získat finance na stavbu školy přímo v horské oblasti stejného léta, aby si místní lidé uvědomili, že získávat úrodnou půdu jde i jinak než soustavným kácením lesa.

Jak jste se do Afriky dostal?

V prvním ročníku jsem se při terénním cvičení z ekologie zabýval problematikou ptáků. Téma mě začalo zajímat, a tak jsem se zeptal vedoucího cvičení, zda by neměl tip na bakalářskou práci. Bylo mi nabídnuto, abych jel bádát do Kamerunu na savcích. Nakonec jsem dostal možnost odjet tam za ptáky, což byl můj původní záměr. V Kamerunu totiž právě probíhal grant na problematiku vlivu kácení a vypalování lesa na ptačí populace. Na podzim 2008 jsem tedy vyrazil do Afriky poprvé. V roce 2009 jsem se do Kamerunu vrátil na měsíc a výzkum jsem prováděl asi pět kilometrů od stanice, kterou tam vybudovali čeští vědci.

Problémem kácení lesů jste se tedy začal zabývat v rámci výzkumu?

Ne tak úplně. Cestou do hor, kde jsem plánoval bádát, jsem potkal náčelníka místní komunity a ten mi nabídl, že můžu bydlet u něj na farmě. V chatrči jsem žil tři týdny a měl jsem příležitost vidět, jak tam lidé hospodaří, pasou krávy, koně

či pěstují brambory. Do málo výživné půdy farmáři sázejí stále stejné plodiny, takže po dvou třech letech přestane být ta oblast úrodná a oni začnou kácet další les. Proto dochází k masivním úbytkům pralesa. Přitom existuje spousta nevyužité půdy. Je potřeba místní naučit hospodářskou půdu efektivněji využívat. Naučit je třeba principům trojpolního systému, protože mají dostatek dobytka, aby si zajistili dostatek hnoje pole, na němž mohou další rok pěstovat brambory.

Místní si zatím rizika masivního kácení lesů neuvědomují?

Oni žijí ze dne na den a neuvědomují si, že do deseti let budou bez lesa. Pro ně je deset let nepředstavitelný horizont. Proto si myslím, že by bylo dobré vybudovat školu přímo v horách blízko farem, v níž by byly dětem předávány tyto praktické informace. Oni školu sice v deset kilometrů vzdálené vesnici mají, ale tam děti z hor nechodí, protože musí pracovat na farmě. Tak jsem jim slíbil, že jim tu školu postavím.

Jak daleko bylo od nápadu k realizaci?

Přede mnou určitě byli v Africe lidé, kteří už ten nápad měli, ale nedotáhli ho do konce. Ale určitě byli i tací, kterým se to povedlo. Já se rozhodl přidat k té druhé polovině a založil jsem se dvěma kamarády z Liberce občanské sdružení Kedjom-Keku, což je název oblasti v severozápadním Kamerunu. V překladu to znamená „lidé z lesa“.

Nejdřív jsem si chtěl vyzkoušet, jak obtížné je peníze vlastně shánět. V Africe jsem hodně fotil, tak jsem se rozhodl nějaké fotky prodat a z výtěžku zatím podpořit kamerunskou školku, která sídlila v takové neútulné ruině. Prvotním nápadem bylo udělat aukci. Pak jsme si řekli, že by bylo dobré před tím udělat koncert, aby přišlo více lidí. Pak se k tomu přidalo divadlo, módní přehlídka a další koncerty. Akce se konala v květnu v Liberci pod názvem „Na kopečku v Africe chtějí školní lavice“. Za fotky a oděvy ušité z pravých kamerunských látek se nám podařilo získat 20 000 korun. Podobnou akci bychom chtěli udělat na přelomu září a října v Praze na Střeleckém ostrově. Tady bychom chtěli už získat základní prostředky pro stavbu školy.

S organizací podobných akcí jste neměli žádné zkušenosti. Byli jste se třeba někde poradit?

Skočili jsme do toho rovnýma nohama. Ted už ale tušíme, jaká úskalí nás mohou potkat. Naštěstí jsme se seznámili s lidmi, kteří nám mohou poradit. Navíc se k nám přidal Jirka Hlinka, který má zkušenosti s pořádáním velkých akcí a má přístup k různým vymoženostem, které jsou pro festival potřebné.

Lucie Kettnerová

foto: Kedjom-Keku